

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет юридичний
Кафедра цивільно-правових дисциплін

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
«Господарське право»
підготовки освітнього рівня бакалавр
спеціальності: 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми: «Облік і аудит»
спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітньо-професійної програми: «Економіка підприємства»
спеціальності: 073 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми: «Менеджмент»

(Силабус навчальної дисципліни складається
для денної і заочної форм навчання один)

Силабус навчальної дисципліни «Господарське право» підготовки освітнього рівня «бакалавр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 073 «Менеджмент» за освітньою програмою бакалавра.

Розробник: Духневич Андрій Вікторович завідувач, професор кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету, доктор юридичних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету протокол № 2 від 18 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри:

Духневич А.В.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність,освітньо-професійна/освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07 «Управління та адміністрування», 071 «Облік і оподаткування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійної програми: «Облік і аудит», освітньо-професійної програми: «Економіка підприємства» Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 60 / 2		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 8 год. Лабораторні -- год. Індивідуальні -- год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність,освітньо-професійна/освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	07 «Управління та адміністрування», 071 «Облік і оподаткування», 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми: «Облік і аудит» освітньо-професійної	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 60 / 2; 90 / 3		Рік навчання 1; 2
		Семестр 2; 4-ий
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 8 год. Лабораторні -- год. Індивідуальні -- год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 38/62 год.

	програми: «Менеджмент»	Консультації 8/14 год.
	Бакалавр	Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

ППП: Діхневич Андрій Вікторович

Науковий ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: завідувач, професор кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету

Контактна інформація: тел. 0332240411

Дні занять (посилання на електронний розклад): <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація. Вивчення організаційно-правових засад діяльності різних суб'єктів господарювання є дуже важливим у період становлення ринкової економіки України. Метою вивчення курсу «Господарське право» є продовження формування у студентів знань про правові основи функціонування господарського механізму держави, одним з елементів якого є господарські відносини, в які вступають організації, підприємства в ході своєї господарської діяльності.

Знання та вміння, набуті при вивченні предмету можуть бути використані у розробці нормативно-правових актів; у забезпеченні дотримання законодавства суб'єктами права; у здійсненні професійної діяльності у повній відповідності до закону; у вмінні реалізовувати норми Господарського права в професійній діяльності, правильному застосуванні нормативно-правових актів господарського права; юридично грамотній кваліфікації фактів і обставин господарських правовідносин; при забезпеченні законності та правопорядку, безпеки особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків; у володінні юридичною термінологією та юридичною технікою, правильному відтворенні результатів професійної діяльності в юридичній та іншій документації; у проведенні юридичної експертизи нормативно-правових актів; при тлумаченні нормативно-правових актів, при підготовці кваліфікованих юридичних висновків і консультацій у сфері господарського права.

Об'єктом вивчення є господарські правовідносини, теоретичні проблеми господарського права, а також практичні питання створення, функціонування і припинення діяльності суб'єктів господарського права. Предметом вивчення дисципліни виступають централізовані та локальні нормативні акти господарського законодавства, а також практичні аспекти діяльності суб'єктів господарювання. Наукову основу дисципліни складають теоретичні розробки українських та зарубіжних вчених. Структурними складовими об'єкту вивчення є: відносини щодо здійснення господарської діяльності; відносини щодо організації господарської діяльності.

2. Пререквізити. Курс «Господарське право» пов'язаний з такими дисциплінами, як «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Екологічне право» тощо.

Постреквізити. Навички, знання, уміння здобуті під час вивчення курсу «Господарське право України» будуть необхідні для вивчення таких дисциплін, як «Цивільне право», «Господарське процесуальне право», «Конкурентне право», «Міжнародне право» тощо.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою навчальної дисципліни «Господарське право» є формування у студентів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок з правового регулювання господарської діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування у студентів розуміння форм, методів та принципів правового регулювання господарської діяльності;
- ознайомлення студентів з основними нормативними актами, які складають правову базу господарської діяльності в Україні;
- навчання студентів умінню аналізувати конкретні практичні ситуації та застосовувати норми господарського права.

4. Результати навчання (компетентності). Знання теоретичних аспектів предмету «Господарське право»; основні положення господарського зобов'язального права; особливості окремих видів господарських договірних зобов'язань; основні положення господарського права; знання системи господарського права та законодавства України у сфері господарського права; практику застосування чинного законодавства; практику тлумачення законодавства у сфері господарських правовідносин; здатність до тлумачення і узагальнення правової інформації; навички застосування теоретичних знань у практичній діяльності; високий рівень дотримання законодавства у діяльності учасників господарських правовідносин; вживання необхідних заходів до відновлення порушених прав суб'єктів господарського права; систематичне підвищення кваліфікації, вивчення законодавства і практики його застосування; ухвалення рішень і вчинення юридичних вчинків у повній відповідності до законодавства; юридично правильну кваліфікацію фактів і обставин, розробку документів, що мають юридичний зміст; здійснення правової експертизи документів; надання кваліфікованих юридичних консультацій.

До практичних вмінь та навичок входять: здатність до тлумачення і узагальнення правової інформації; навички застосування теоретичних знань у практичній діяльності; застосування норм господарського права у практичній діяльності; розвиток високого рівня культури правового мислення; здатність до сприйняття, узагальнення і аналізу правової інформації. Результати навчання дисципліни деталізують програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України.

Результатом навчання є практичні вміння та навички: здатність до тлумачення і узагальнення правової інформації; навички застосування теоретичних знань у практичній діяльності; застосування норм господарського права у практичній діяльності; розвиток високого рівня культури правового мислення;

5. Структура навчальної дисципліни.

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання:

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Семін.)	Консульт.	Сам. роб.	Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Загальні засади господарського права.						
Тема 1. Господарське право в системі права України. Суб'єкти господарського права.	15	2	2	1	10	ДС, ДБ, Т, ТР 0 - 5
Тема 2. Підприємництво як вид господарської діяльності. Правовий статус підприємств.	15	2	2	1	10	ДС, ДБ, Т, ТР 0 - 5
Тема 3. Правовий статус господарських	15	2	2	1	10	ДС, ДБ, Т, ТР

товариств.						0 - 5
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6	3	30	
Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих видів господарських правовідносин.						
Тема 4. Господарський договір.	7	2	2	1	4	ДС, ДБ, Т, ТР 0 – 5
Тема 5. Господарсько-правова відповідальність.	8	2			4	ДС, ДБ, Т, ТР 0 – 5
Разом за змістовим модулем 2	15	4	2	1	8	
Види підсумкових робіт						
Поточний контроль						
Модульна контрольна робота						
Усього годин	60	10	8	4	38	100

Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання:

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Семін.)	Консульт.	Сам. роб.	Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Загальні засади господарського права.						
Тема 1. Господарське право в системі права України. Суб'єкти господарського права.	17/29	2	2	3/5	10/20	ДС, ДБ, Т, ТР 0 - 5
Тема 2. Підприємництво як вид господарської діяльності. Правовий статус підприємств.	17/29	2	2	3/5	10/20	ДС, ДБ, Т, ТР 0 - 5
Разом за змістовим модулем 1	34/58	4	4	6/10	20/40	
Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих видів господарських правовідносин.						
Тема 3. Правовий статус господарських товариств.	26/32	2	4	2/4	18/22	ДС, ДБ, Т, ТР 0 - 5
Разом за змістовим	26/32	2	4	2/4	18/22	

модулем 2						
Види підсумкових робіт						
Поточний контроль						
Модульна контрольна робота						
Усього годин	60/90	6	8	8/14	38/62	100

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентами навчального матеріалу в час, вільний від аудиторних занять. Вона передбачає опрацювання монографій та інших наукових праць, підручників, навчальних і методичних посібників, вивчення та ознайомлення з положеннями законодавчих та інших нормативно-правових актів, матеріалів, отриманих засобами інформаційних технологій тощо.

Варіант № 1

1. Господарське право, як комплексна галузь права. Поняття господарської діяльності.
2. Статутний капітал господарських товариств, правові основи його формування. Законодавство про господарські товариства.

Варіант № 2

1. Джерела господарського права. Проблеми правового регулювання господарських відносин.
2. Створення акціонерних товариств. Правові колізії ГК і ЦК щодо правового регулювання акціонерних товариств.

Варіант № 3

1. Види суб'єктів підприємницьких відносин.
2. Загальні засади господарської діяльності у галузі транспорту.

Варіант № 4

1. Законодавчі обмеження щодо здійснення господарської діяльності юридичними та фізичними особами.
2. Права акціонерів та правові проблеми їх реалізації. Обов'язки акціонерів.

Варіант № 5

1. Правові проблеми регулювання ліцензування господарської діяльності.
2. Правове регулювання створення товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Варіант № 6

1. Право на здійснення господарської діяльності фізичними особами.
2. Права та обов'язки учасників товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю та їх спадкоємців, правонаступників, кредиторів.

Варіант № 7

1. Правове регулювання здійснення господарської діяльності фізичними особами. Види господарської діяльності, якими не мають права займатися фізичні особи – суб'єкти господарської діяльності.
2. Правове розмежування виключення та виходу із учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Варіант № 8

1. Реалізація права власності фізичних осіб-підприємців.
2. Порядок створення, управління та припинення діяльності повних та командитних товариства.

Варіант № 9

1. Характеристика єдиного майнового комплексу (підприємства) як об'єкта цивільних прав суб'єктів господарської діяльності.
2. Правове регулювання діяльності повних та командитних товариств за ЦК та ГК.

Варіант № 10

1. Правові проблеми державної реєстрації юридичних осіб суб'єктів господарської діяльності.
2. Правове регулювання здійснення господарської діяльності в Україні нерезидентами.

Варіант № 11

1. Правові проблеми державної реєстрації фізичних осіб-підприємців.
2. Види представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності та порядок їх реєстрації.

Варіант № 12

1. Поняття та види підприємств за ГК та ЦК. Правові проблеми існування підприємства як організаційно-правової форми юридичних осіб суб'єктів господарської діяльності.
2. Цінні папери, їх види, форми випуску. Законодавство про цінні папери.

Варіант № 13

1. Законодавство, яке регулює створення та діяльність унітарних підприємств, заснованих на власності однієї фізичної та юридичної особи (приватні підприємств, дочірні підприємства, підприємства громадських організацій).
2. Правові проблеми переходу права власності на акції. Їх правове положення.

Варіант № 14

1. Законодавство, яке регулює порядок створення, діяльності, управління, та припинення державних підприємств.
2. Акції, їх види, порядок їх оплати, виникнення та перехід права власності на акції.

Варіант № 15

1. Законодавство, яке регулює порядок створення, діяльності, управління, та припинення комунальних підприємств.
2. Проблеми патентування господарської діяльності в Україні (поняття, види торгових патентів, порядок видачі та відповідальність за порушення законодавства у даній сфері).

Варіант № 16

1. Законодавство, яке регулює порядок створення, діяльності, управління, та припинення казенних підприємств.
2. Проблеми правового статусу учасників (засновників) підприємств. Відповідальність учасників по зобов'язанням підприємств.

Варіант № 17

1. Законодавство, яке регулює порядок створення, діяльності, управління, та припинення колективних підприємств.
2. Підстави та порядок скасування державної реєстрації суб'єктів господарської діяльності.

Варіант № 18

1. Правові проблеми та законодавство, яке регулює порядок створення, діяльності, управління, та припинення приватних підприємств.
2. Банки та їх види.

Варіант № 19

1. Правове регулювання, управління та припинення діяльності об'єднань підприємств.
2. Поняття, види та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.

Варіант № 20

1. Види об'єднань підприємств та об'єднань банків. Законодавство, яке регулює створення, управління та припинення діяльності об'єднань підприємств.
2. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів (Інкотермс в редакції 2010 року) та їх класифікація.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають: поточний контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Об'єктом поточного контролю знань студента є:

Систематичність та активність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни.

Поточний контроль студента оцінюється протягом семестру за шестибальною системою. В кінці семестру виводиться середньоарифметичне шляхом поділу загальної суми всіх оцінок на кількість оцінок. Отримане число відповідає наступним балам:

4.0 – 5.0 = 30 – 40 балів;

3.0 – 3.9 = 20 – 29 балів;

2.0 – 2.9 = 10 – 19 балів;

1.0 – 1.9 = 1 – 9 балів;

0 = 0 балів.

Студентам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, участь в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, можуть присуджуватися додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Максимальна кількість бонусних балів за вищевказані заходи не може перевищувати – 10 балів. Крім того за активну роботу на практичних заняттях, доповнення додаткові виступи, тощо студент також може отримати додаткові бонусні бали. Максимальна кількість бонусних балів не може перевищувати – 10 балів.

Таким чином, протягом семестру за виконання завдань поточного модульного контролю студент може набрати максимально (враховуючи бонусні бали) – 100 балів.

В разі, якщо студента не влаштовує загальна кількість набраних протягом семестру балів, він має право скласти залік.

Студент має відпрацювати кожне пропущене практичне заняття.
Відпрацювання здійснюється шляхом написання реферату по пропущеній темі.

Писати реферат слід на білому папері стандартного формату А4. Титульний аркуш реферату повинен мати такий зміст: назва вузу; назва факультету; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема реферату; прізвище та ім'я студента, курс, номер академічної групи; звання, прізвище і ініціали викладача, який перевірятиме реферат; дата подання реферату викладачеві на перевірку (день, місяць, рік).

За титульним аркушем слідує детальний план реферату, в якому треба виділити вступ, 3-5 питань основного змісту, висновок, список використаної літератури. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного питання. Назви питань (заголовки) обов'язково мають поділяти текст на частини, щоб було видно, де закінчується одне питання і починається наступне.

Обсяг реферату визначається вмінням студента стисло і водночас вичерпано розкрити тему: показати значення питання, що розглядається, оцінити, як воно висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. При вдалому розкритті теми достатньо до 17 сторінок основного тексту.

Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с.54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці реферату списку літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати в рефераті таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Список використаної літератури (не менше п'яти джерел) оформляється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі Internet, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в Internet.

Граничний термін подання реферату на перевірку: за 10 днів до початку заліково-екзаменаційної сесії. За межами цього терміну реферати кафедрою не приймаються.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти, за дозволом завідувача кафедри та декана, можуть скласти їх до останньої консультації (останньою практичного заняття).

Час та порядок складання визначає викладач.

Студенту забороняється під час виконання аудиторних і самостійних завдань:

- використання шпаргалок та інших незаконних способів отримання інформації з метою допомоги собі та будь-кому іншому;
- плагіат, тобто крадіжку й видачу за власні результати будь-чиїх ідей або висновків, представлення відповідної роботи (проекту, презентації, реферату, есе та ін.);
- інші форми недостойної академічної поведінки.

V. Підсумковий контроль

Залік складається студентами в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком навчального процесу та розкладом. Іспит складається в усній або письмовій формі.

Зазначена оцінка заноситься до заліково-екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану студента.

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82-89	Дуже добре

75-81	Добре
67-74	Задовільно
60-66	Достатньо
1-59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Старцев О.В. Підприємницьке право. Підручник. - Київ, Видавництво "Істина", 2015р.
 2. Щербина В.С. Господарське право України. Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2017.
 3. Щербина В.С. Господарське право: підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2017 – 656 с.
 4. Асєєва Н. Реорганізація неплатоспроможного підприємства як спосіб відновлення економічної незалежності.// Право України,- 2016р. -№ 7.- С.59-62.
 5. Братасюк В. Окремі аспекти правових упущень щодо ліцензування роздрібної торгівлі алкогольними напоями. // Право України,- 2016р.-№ 7.- С. 94-96.
 6. Віхров О. Господарське право як навчальна дисципліна.// Право України,- 2010р. - № 12.- С.34-38.
 7. Господарське право: Практикум / В.С. Щербина, І.В. Пронська, О.М.Вінник та ін.; за зав. ред. В.С. Щербини. – К.: Юрінком Інтер, 2012.
 8. Дзера О., Майданик П. Коментар до Закону України «Про банки і банківську діяльність» .// Право України,- 2006р. -№4.- С.160-164.
 9. Зельдіна О. Спеціальний режим господарювання як інститут господарського права. // Право України,- 2006р. -№ 4.- С.57-60.
 10. Мілаш В. Функції підприємницького комерційного договору.// Право України,- 2016р. - № 2.- С.50-53.
 11. Мороз Л. Товарна біржа як суб'єкт господарювання. // Право України, - 2017 р. - № 8. – С. 47-51.
 12. Рябченко О. Зміст державного регулювання господарської діяльності. // Право України,- 2016р.-№ 1.- С. 81-84.
 13. Устименко В., Джебреїлов Р. Правове регулювання банкрутства комунальних підприємств. // Право України, - 2007 р. - № 5. – С. 50-53.
 14. Цікало В. Корпоративне товариство: поняття, ознаки, організаційно-правові форми.// Право України,- 2006р. -№ 6.- С.48-52.
 15. Черешнюк В. Зміст принципу належного виконання господарського договору. // Право України, - 2007р. - № 4. – С. 85-89. І
- нформаційні ресурси в Інтернеті:
- www.rada.gov.ua Верховна Рада України
- www.kmu.gov.ua Кабінет Міністрів України
- www.ccu.gov.ua Конституційний Суд України
- www.scourt.gov.ua Верховний Суд України
- www.sc.gov.ua/ Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
- www.arbitr.gov.ua Вищий Господарський Суд України
- www.ombudsman.kiev.ua Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
- www.rainbow.gov.ua Рада національної безпеки та оборони України
- www.minjust.gov.ua Міністерство юстиції України
- www.vru.gov.ua Вища рада юстиції України
- www.gp.gov.ua Генеральна прокуратура України
- www.cvk.gov.ua Центральна виборча комісія України
- www.uba.kiev.ua Асоціація правників України

www.nplu.kiev.ua Національна парламентська бібліотека України
www.uamedia.visti.net/golos Газета «Голос України»
www.uamedia.visti.net/uk Газета «Урядовий кур'єр»
www.pravo.biz.ua Електронна бібліотека з правознавства
www.pravo.org.ua Центр політико-правових реформ
www.chitalka.info Електронні підручники он-лайн/ Право
www.uapravo.org Правовий журнал
www.nau.kiev.ua Нормативні акти України - законодавство для практиків